

TOELICHTING OP DE VERORDENING EN TARIEVENTABEL OP DE HEFFING EN INVORDERING VAN PRECARIOBELASTING 2012.

ALGEMENE TOELICHTING

Aan het precario beleid liggen een aantal uitgangspunten ten grondslag, die in deze algemene toelichting op de precarioverordening 2012 aan bod komen.

Het gebruik van gemeentegrond, anders dan het gebruik overeenkomstig de bestemming, kan in de gemeente Bergen in vijf groepen worden ingedeeld. Het eerste uitgangspunt is om dit gebruik te hanteren als de vijf tariefsoorten, zodat een directe aansluiting bestaat tussen de dagelijkse praktijk en de tarieventabel. Het betreft de volgende tariefsoorten, die wij hierna één voor één bespreken.

Tariefsoort 1: De regulier in gebruik genomen gronden.

Denk hierbij aan de terrassen, de uitstallingen bij winkels, gevelborden en overkappingen bij winkels en restaurants;

Tariefsoort 2: Evenementen.

Een tijdelijke vorm van gebruik van gemeentegrond, met een divers aanbod aan voorwerpen, verspreid over een relatief grote oppervlakte;

Tariefsoort 3: Markten, braderieën, kofferbakverkoop.

Een reeks van standplaatsen van een dag, waarvoor een gedeelte van de gemeentegrond wordt afgezet;

Tariefsoort 4: Standplaatsen.

Na verkrijging van een vergunning mogen ondernemers gedurende een langere aaneengesloten periode vanuit een wagen of tijdelijk bouwsel goederen verkopen of diensten verlenen;

Tariefsoort 5: Tijdelijk geplaatste overige voorwerpen.

Hiermee wordt bedoeld op alle materialen en werken benodigd bij bouwen of grondwerken en voertuigen die niet gemotoriseerd zijn, zoals aanhangwagens en caravans.

Tariefsoort 1: De regulier in gebruik genomen gronden

De term “regulier in gebruik genomen gronden” doelt op het gebruik van de openbare grond door plaatselijke winkeliers en horeca, voornamelijk direct nabij de vestiging, zoals de uitstallingen van goederen langs de gevel en terrassen. Zodra het weer het toelaat, en vaak zelfs als het weer het niet toelaat, worden de uitstallingen buiten geplaatst.

In tegenstelling tot de tariefsoorten 2 tot en met 5, kan de aanslag precario met betrekking tot tariefsoort 1 (behoudens terrassen) niet worden afgeleid van aanvragen voor vergunningen/ontheffingen voor het plaatsen van objecten op gemeentegrond. Artikel 2:10 van de APV betreffende het plaatsen van voorwerpen op, aan of boven een openbare plaats, sluit de betrokken voorwerpen namelijk uit van een vergunning- of ontheffingsplicht. Alleen door intensieve inventarisatie ter plaatse kan de aanslag worden opgesteld. Deze inventarisatie vindt jaarlijks plaats middels meerdere controles ter plaatse.

Voorgeschiedenis van tariefsoort 1

De objecten c.q. tarieven die in de tarieventabel behorende bij de precarioverordening 2011 worden genoemd, zijn erg divers. Ook de heffingsmaatstaven zijn divers. De tarieventabel 2011 beoogt een vereenvoudiging.

Het zal niet verbazen dat het samenstellen van de aanslagen precario onder de tarieventabel 2011 erg bewerkelijk is. Per onderneming dient te worden bepaald welke objecten het voorgaande jaar, en gedurende welke periode, zich op de openbare grond bevinden: bij sommige objecten kan dat oplopen tot twintig verschillende objecten, zoals lampen, lichtbakken, terras, uitgestalde goederen, luifels en reclameborden. Jaarlijks worden enkele fotorondes gehouden, waarbij alle objecten worden gefotografeerd en geïnventariseerd. De resultaten worden in het belastingsysteem opgenomen. Dit kost veel tijd. Er kan niet van worden uitgegaan dat de goederen die in het voorgaande jaar aanwezig waren, er ook dit jaar weer zijn: de praktijk bewijst het tegendeel. De inventarisatie vereist dan ook nauwkeurigheid.

Interpretatieverschillen komen voor: wat de één beschouwd als een lamp met reclameopdruk (4.2.2), ziet de ander als een verlicht reclameobject (4.1.2). Per objectsoort geldt voorts een andere maatstaf: lampen gaan per stuk, maar een verlicht reclamebord gaat per halve vierkante meter. Ook bestaan er interpretatieverschillen over welke objecten onderdeel uitmaken van een terras en welke objecten apart dienen te worden belast.

Daarnaast zijn enkele begrippen onduidelijk: wanneer zijn goederen “langs de gevel” geplaatst (5.1.1) en wanneer is dat niet meer het geval en moet een beroep worden gedaan op de restbepaling van 7.1?

De interpretatieverschillen en verschillen in heffingsmaatstaven leidt ertoe dat ook de aanslagen jaar op jaar anders zijn. De veelvoud aan omschrijvingen en tarieven op de aanslag, maakt de aanslag vaak onbegrijpelijk. Dit leidt jaarlijks (terecht) tot een aanmerkelijke hoeveelheid bezwaarschriften. Per bezwaarschrift is de behandelend ambtenaar al snel drie uur bezig.

Voorts valt op dat de tarieventabel 2011 een verkapte vorm van reclameheffing met zich meebrengt. Dit komt enerzijds tot uiting in de verschillende tarieven tussen objecten die wel en geen reclameopdruk hebben. Anderzijds zijn ook objecten belast die zich niet of nauwelijks op of boven gemeentegrond bevinden, maar die gerekend naar de grootste frontoppervlakte van het voorwerp toch worden belast (4.4.1 oud). Een reclameheffing was echter niet opgenomen in de tekst van de verordening: de gemeenteraad heeft nimmer uitdrukkelijk ingestemd met een reclameheffing. Tarieventabel en verordening sloten dan ook niet op elkaar aan.

Daarnaast zijn er groepen objecten die geheel niet voorkomen in de gemeente, zoals weeg- en meettoestellen en overkappingen bij benzinstations boven gemeentegrond. Tot slot worden de telefooncellen in de praktijk niet belast met precario. Deze drie tarieven kunnen dan ook verwijderd uit de tarieventabel.

Het beleid per 1 januari 2012 van tariefsoort 1

Om bovenstaande redenen is gezocht naar een tarieventabel voor tariefsoort 1, die eenvoudiger is van opzet en minder gedifferentieerd is. Beoogd wordt de aanslagoplegging te vereenvoudigen en interpretatieverschillen tot een minimum te beperken en de perceptiekosten te verlagen. Beoogd wordt voorts de verkapte reclameheffing op te heffen. Daarbij gelden de volgende uitgangspunten:

Eerstens de gedachte, dat de winkelier respectievelijk de horecaondernemer vrij is te bepalen wat hij plaatst op de vierkante meter gemeentegrond die hij in beslag neemt. Ongeacht het soort en de hoeveelheid goederen zijn de kosten per vierkante meter of strekkende meter in zijn tariefsoort en tariefgroep gelijk.

Voorts zijn de tariefverschillen tussen voorwerpen met en zonder reclame opgeheven. In de situatie dat een openbare aankondiging wordt gedaan door middel van een voorwerp dat zich niet op, of boven de gemeentegrond bevindt, kan thans (zonder reclamebelastingverordening) geen belasting worden geheven. Indien een gemeente geen reclamebelasting heft, maar wel precariobelasting heft als dergelijke reclame-uitingen zich op of boven de gemeentegrond bevinden, is sprake van rechtsongelijkheid. De introductie van een reclamebelasting, met een met het betreffende precariobelastingtarief overeenkomend tarief, zou deze rechtsongelijkheid beëindigen. Andersom bereikt het schrappen van tariefverschillen tussen voorwerpen met en zonder reclame op gemeentegrond hetzelfde resultaat, omdat de belasting dan zuiver het voorwerp betreft en niet de opdruk.

Beoogd wordt de perceptiekosten per aanslag zo laag mogelijk te houden. Zulks door het bereiken van eenvoudig op te stellen aanslagen, makkelijke inventarisaties en zo min mogelijk bezwaarschriften.

Belangrijk is voorts dat de aanslag precariobelasting volkomen duidelijk is voor de ondernemer: er mogen geen onduidelijkheden zijn over omschrijving van de heffingsgrondslag, de samenstelling van de aanslag en de hoogte van het tarief.

Het volgende uitgangspunt is dat de hoogte van de aanslagen per belastingjaar 2012 voor de vaste ondernemers zoveel mogelijk dienen aan te sluiten bij de hoogte van de aanslagen per belastingjaar 2011. Ook wordt beoogd de totale gemeentelijke opbrengst op een gelijk niveau te houden. Indien er onverhoopt op individueel niveau toch grote verschillen ontstaan (wat overigens niet wordt verwacht), dan zullen maatregelen worden getroffen voor die individuele ondernemer, bijvoorbeeld door een overgangperiode in te voeren.

Het laatste uitgangspunt is dat voor het hebben van bloembakken, plantenbakken aan de gevel, voorzien van planten en/of bloemen en uitsluitend gebezigd ten behoeve van opluistering, sfeer of versiering waarbij de bak niet groter is dan 0,5 m² horizontaal geprojecteerd, geen precario wordt geheven. De gedachte achter deze vrijstelling is dat bloembakken, indien voorzien van planten en bloemen, de gemeente opluisteren en ten goede komen. Dergelijke positieve (burgerlijke) initiatieven worden niet belast met een precariobelasting. Het mag echter niet zo zijn dat de plantenbakken zodanig groot zijn, dat zij een onevenredig deel van de openbare ruimte in beslag nemen, om welke reden de grens van de vrijstelling per plantenbak is gelegd bij een halve vierkante meter groot, horizontaal bemeten.

Om het derde, vierde en vijfde uitgangspunt uitvoering te geven, is binnen tariefsoort een indeling gemaakt in vijf tariefgroepen, zijnde

1. Terrassen.
2. Objecten staande op de grond
3. Overkappingen
4. Objecten boven gemeentegrond
5. Objecten ondergronds, zoals kabels en leidingen. Deze worden in de gemeente Bergen niet belast. Dit blijft ongewijzigd.

Tariefgroep 1 binnen tariefsoort 1: Terrassen

Terrassen vormen een bijzondere tariefsoort binnen tariefgroep 1: de bijzonderheid is gelegen in de veelheid aan objecten die de terrasruimte in beslag nemen. Het tellen van al die objecten is een vrijwel ondoenlijke zaak. De jurisprudentie zegt hierover dat, indien een terras een logische afbakening kent, zoals door middel van (bijvoorbeeld) windschermen of plantenbakken, en die afbakening de terrashouder in staat stelt de volledige oppervlakte van het terras te benutten, het

redelijk voor de hand liggend, en rechtens juist is de gehele (afgebakende) oppervlakte in de precarioheffing te betrekken¹. Dit betekent dat ook het vrijgehouden pad naar de voordeur van de vestiging in de aanslag mag worden betrokken, indien deze binnen die afbakening valt. Daaraan doet niet af dat de belanghebbende niet steeds ook daadwerkelijk de gehele oppervlakte van het terras heeft benut: de afbakening is derhalve een vorm van toe-eigenen.

Tot het jaar 2010 is bij terrassen steeds een onderscheid gemaakt tussen voorwerpen die (door de ambtenaar) geacht werden onderdeel uit te maken van het terras en voorwerpen die geacht werden zich weliswaar binnen dezelfde oppervlakte te bevinden, maar naar het oordeel van de ambtenaar geen typisch bij het terras behorend object was. Denk hierbij aan reclameborden, lampen aan de gevel, overkappingen, markiezen op de eerste en tweede etage boven het terras en zonneschermen.

De jurisprudentie stelt hierover dat in dat geval sprake kan zijn van een dubbele en derhalve ongeoorloofde heffing: voor zover van de overige (boven het terras hangende) voorwerpen precario wordt geheven, is sprake van een dubbele heffing en dus van een willekeurige en onredelijke belastingheffing die de wetgever niet voor ogen kan hebben gehad². Immers, de horizontaal bemeten oppervlakte is reeds aan het terras toebedeeld, dus alle voorwerpen die die oppervlakte betreffen, zijn in de heffing betrokken.

Uit de praktijk blijkt dat de meeste terrassen in de gemeente Bergen duidelijk en uitdrukkelijk zijn afgebakend, door windschermen, overkappingen, plantenbakken of andere visuele kenmerken. Die kenmerken kunnen ook van gemeentewege zijn aangebracht en vervolgens door de ondernemer aangehouden, zoals de leistenen stoepranden langs de Voorstraat in Egmond aan Zee.

De interpretatie van het begrip terrassen is met deze verordening aangepast aan de jurisprudentie. De heffingsmaatstaf voor terrassen is het aantal vierkante meters van het terras en alle objecten, op de grond en boven de grond, worden geacht deel uit te maken van het terras.

Dit betekent een aanzienlijke vereenvoudiging van het bepalen van de aanslagen precario. Ook de ondernemers zullen zich beter voelen bij deze vorm van heffen, omdat het meer aansluit bij het rechtsgevoel, dat slechts eenmaal betaald hoeft te worden per in gebruik genomen vierkante meter.

Tariefgroep 2 binnen tariefsoort 1: Objecten staande op de grond

Alle objecten staande op de grond vormen één tarief onder de omschrijving: *“Voor het hebben van voorwerpen staande op de grond, waaronder begrepen uitstallingen van goederen, etalages,*

¹ Hof 's-Gravenhage 8 November 1995, BB 1996, blz. 238

² idem noot 1

kledingrekken, vitrines en uitstalkasten, verkoop- en speeltoestellen, lampen en vlaggen, reclameborden, weeg- en meettoestellen, vlaggen, fietsenrekken en overige objecten, per vierkante meter, (...)". Uiteraard betreffen deze objecten geen terras-gerelateerde voorwerpen, die onder tariefgroep 1 vallen.

Door deze samenvoeging voorkomt de gemeente interpretatieverschillen tussen de diverse uitgestalde objecten en is het tarief per vierkante meter voor alle objecten staande op de grond, gelijk.

Een tarief per vierkante meter was reeds gebruikelijk voor de uitstalling van goederen (5.1.1 oud) en verkoop- en speeltoestellen (5.3.1 oud) en de overige objecten (4.6.1 en 7.1 oud). Etalages, vitrines en uitstalkasten (4.1.1 oud) kenden in de tarieventabel een maatstaf gemeten naar de grootste frontoppervlakte. In de praktijk blijkt dat sommige winkeliers zoveel mogelijk uitstellen op de ruimte voor hun winkel, dat er feitelijk geen ruimte meer overblijft voor ander gebruik van de gemeentegrond, dan het winkelen. De stoep is feitelijk een verlengstuk geworden van de winkel: de voetganger en zeker een rolstoelgebruiker kan er niet of nauwelijks meer passeren.

Helaas biedt de jurisprudentie niet de mogelijkheid om op dezelfde manier te bemeten als bij terrassen wat betreft uitstallingen bij winkels. Het bemeten van de gebruikte ruimte kan erg moeilijk zijn, als elk voorwerp apart moet worden bemeten. Omdat de precariobelasting wordt geheven ter zake van het hebben van voorwerpen (...), kan in beginsel alleen die ruimte, die het voorwerp inneemt, in de precario worden betrokken. Het belasten van de tussenliggende ruimtes is een ongeoorloofde uitbreiding van de toegekende bevoegdheid om precario te heffen. Dit moet derhalve worden voorkomen.

De (foto-)opnames die de gemeente maakt van het gebruik van de grond, zijn echter momentopnames: bij meerdere opnames gedurende het jaar ziet men bij een winkel een verschuiving van de goederen op dezelfde totale oppervlakte in plaats, aantal en omvang. De overeenkomst tussen de momentopnames ligt in de duurzaamheid van het gebruik van het stuk gemeentegrond en de totale oppervlakte die de winkelier inneemt. Als voorbeeld kan het gebruik van de Voorstraat in Egmond aan Zee worden genoemd, waar sommige winkeliers de ruimte ter breedte van hun gevel, tot aan de stoeprand volledig gebruiken als uitstillingsruimte van te verkopen producten. Alleen een pad naar de deur van de winkel wordt vrijgehouden.

In die gevallen wordt het uitgangspunt gehanteerd dat open ruimten tussen op gemeentegrond geplaatste voorwerpen voor de berekening van de belasting mede geacht worden in gebruik genomen te zijn. Het gaat om die gevallen, dat bij herhaaldelijke opnames is gebleken dat dezelfde oppervlakte gemeentegrond door een variëteit aan voorwerpen duurzaam in beslag wordt genomen, waarbij die oppervlakte geen ruimte biedt voor ander gebruik van de gemeentegrond. Het belasten van de tussenruimtes is dan niet het (verboden) belasten van de, op enig moment, vrije tussenruimte, maar **belast wordt de gemiddeld genomen hoeveelheid in gebruik genomen grondoppervlakte**. In het genoemde voorbeeld worden daarom de tussenruimtes

tussen de goederen wel, maar het vrijgehouden pad niet belast. Let wel: deze bepaling geldt **niet** in die gevallen, dat de winkelier enkele, individueel herkenbare voorwerpen als kledingrekken, krantenbakken of vitrines voor zijn winkel plaatst, die per stuk goed te bemeten zijn en waarbij de tussenliggende ruimte herkenbaar is.

Tariefgroep 3 binnen tariefsoort 1: Overkappingen

Overkappingen zijn er in alle soorten en maten: aan de gevel bevestigd, zoals luifels, markiezen en zonneschermen. Aangebouwd, zoals gebouwde luifels en uitbouwen. Staande op de grond, zoals parasols. De oude tarieventabel onderscheidt

- de gebouwde luifel, overkapping of uitbouw (3.1.1 oud)
- zonneschermen, markiezen, zonnezeilen (3.2.1 en 4.5.1 oud).

Voor alle overkappingen gold onder de oude tarieventabel hetzelfde tarief, ongeacht het soort overkapping. Het onderscheid is dan ook niet langer zinvol en beide oude tariefgroepen zijn samengevoegd tot een nieuwe tariefgroep 3 voor overkappingen.

Indien een overkapping over een terras loopt, is sprake van een samenloop, waarbij het tarief van het terras geldt. Er wordt derhalve geen tweede aanslag(-regel) voor de overkapping opgelegd.

Tariefgroep 4 binnen tariefsoort 1: Objecten boven gemeentegrond

De objecten die we in de gemeente boven gemeentegrond aantreffen, betreffen

1. Onverlichte verwijs- of reclameborden, uithangborden, letteropschriften, letterreclames, spandoeken (4.1.1 oud);
2. Verlichte verwijs- of reclameborden, uithangborden, letteropschriften, letterreclames, spandoeken (4.1.2 oud);
3. Lampen en lantaarns zonder reclameopdruk (4.2.1 oud);
4. Lampen en lantaarns met reclameopdruk (4.2.2 oud);
5. (een gedeelte van) overige objecten (4.6.1 en 7.1 oud).

De objecten boven gemeentegrond zijn doorgaans aan de gevel van de vestiging bevestigd, of hangende aan een overkapping, en in een enkel geval bevestigd aan een gemeente-eigendom, zoals een lantaarnpaal. De onder 1 en 2 genoemde objecten (hierna gemakshalve reclameborden genoemd) hangen, indien langs de gevel bevestigd, nauwelijks en maar slechts enkele centimeters boven gemeentegrond. Die enkele centimeters zijn voldoende om deze objecten in de precario te betrekken.

De heffingsmaatstaf voor reclameborden is onder het oude precariobeleid gebaseerd op de oppervlakte, verticaal (frontaal) bemeten: niet vreemd, nu de oppervlakte horizontaal vaak nauwelijks meetbaar is. Er zijn in totaal 204 reclameborden in de gemeente geteld, waarvan een gedeelte zich op terrassen bevindt. De helft hiervan is kleiner dan een halve vierkante meter.

In de praktijk blijkt het bepalen van de aanslagen voor reclameborden erg foutgevoelig: de borden moeten, vanwege hun hoogte, op het oog gemeten worden. De maatstaf is, in uitzondering op alle andere maatstaven, per halve en niet per hele vierkante meter. Niet altijd is duidelijk of het bord verlicht is of niet en tenslotte is soms niet op te maken of er nu sprake is van een lamp of een verlicht reclamebord.

Als oplossing is horizontaal bemeten geen oplossing, omdat de borden soms slechts tien centimeter boven gemeentegrond hangen. Een tarief per stuk is evenmin een betere keuze, omdat de borden erg verschillen in grootte: dit zou een lastenverschuiving betekenen ten koste van de ondernemers met de kleinere reclameborden.

Daarom is alleen het tariefverschil tussen verlicht en onverlicht opgeheven en het tarief van onverlichte reclameborden gelijk gemaakt aan verlichte reclameborden.

De objecten genoemd onder 3 t/m 5 (lampen, lantaarns en overige objecten) werden per stuk belast, ongeacht hun grootte. Er zijn honderd lampen geteld in 2010. De overige objecten betreffen vlaggen of andere versieringen aan de gevel bevestigd. Voorgesteld wordt om bij lampen, lantaarns, vlaggen en overige objecten boven gemeentegrond het tariefverschil op te heffen tussen objecten wel en niet van reclame voorzien.

Tariefsoort 2: Evenementen

In de gemeente Bergen worden jaarlijks vele grote en kleine activiteiten in de openbare ruimte georganiseerd. Dit gebeurt om redenen als het bevorderen van de sociale interactie, het bevorderen van kunstuitingen en het stimuleren van sport. Zodra deze activiteiten een bepaalde omvang bereiken kunnen ze aangemerkt worden als een “evenement” in de zin van artikel 2:24 van de APV.

Evenementen leveren een belangrijke bijdrage aan de reputatie, de aantrekkingskracht, de promotie en de economische ontwikkeling van de gemeente. Vanwege de publieksaantrekkende werking hebben ze een positieve invloed op de bestedingen in detailhandel en horeca. In het kader van het gemeentelijke evenementenbeleid wordt er naar gestreefd de bestaande evenementen in kwalitatief opzicht te versterken en nieuwe, kwalitatief hoogstaande, evenementen

te faciliteren. De gemeente heeft er alle belang bij het voor organisatoren aantrekkelijk te houden om evenementen in de gemeente te organiseren.

Naast de leges voor de behandeling van de vergunningaanvraag, kan voor het plaatsen van opstallen van evenementen op de voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond precariobelasting verschuldigd zijn door de vergunninghouder. De tarieventabel bij deze verordening noemt de tarieven en de heffingsgrondslagen van deze belasting. De inkomsten uit precariobelasting zijn algemene middelen en zijn dus ook algemeen inzetbaar.

Per 1 januari 2012 wordt er geen precario geheven voor evenementen en met een duur korter dan 15 dagen: dit is een beleidskeuze ter stimulering van de organisatie van evenementen in de gemeente. De gemeenteraad kan echter in de toekomst besluiten toch precario te gaan heffen. In dat geval, en bij evenementen met een duur langer dan 14 dagen, geldt het onderstaande beleid.

Voorgeschiedenis van tariefsoort 2

Het oude precariobeleid kende de navolgende tarieven inzake evenementen:

- 2.3. Het innemen van een standplaats voor commerciële doeleinden
- 2.4 Het innemen van een standplaats voor niet-commerciële doeleinden
- 7.1 Het hebben van voorwerpen op gemeentegrond indien verder niet genoemd in de tarieventabel

Het valt op dat er geen specifieke tarieven bestonden voor evenementen: de restbepaling van 7.1 (oud) was het meest toegepaste tarief. De overige tarieven in de tarieventabel (oud) waren bedoeld voor objecten die een plaatsingsduur kennen van een maand of langer, terwijl evenementen in de gemeente geen langere duur kennen dan veertien dagen, inclusief de periode van opbouw en afbraak. De oude discussie of sprake was van een evenement met commerciële of niet-commerciële motieven, beperkte zich tot de standplaatsen die tijdelijk werden ingenomen.

Het begrip “standplaats” was in de precarioverordening niet gedefinieerd. Bij de uitvoering van de verordening werd, conform het woordenboek der Nederlandse taal, onder standplaats begrepen: plaats waar iets staat. In die zin is tot 1 januari 2012 het begrip “standplaats” gedefinieerd door de gemeente. Hieronder zijn begrepen alle opstallen die aanwezig zijn bij een evenement, zoals tijdelijke horecavoorzieningen, wagens, attracties, tenten, plaszuilen, hekwerken, etcetera. Vanwege het oogpunt van doelmatigheid, maar ook vanwege het aanvaardbaar houden van de kosten, is in dit totaal aan mogelijke voorwerpen een selectie gemaakt van te belasten voorwerpen. Dit betreffen de attracties, tenten, kramen, horecawagens en verkooppunten. Andere voorwerpen die betrekking hadden op een goed verloop van de evenementenorganisatie, zoals toiletwagens en plaszuilen, hekwerken, verwijzingsborden, fietsenrekken en ehbo-posten, zijn buiten de precario gehouden.

In beginsel is het verboden om voorwerpen te plaatsen op gemeentegrond. De APV van de gemeente staat dit alleen toe, indien hiervoor uitdrukkelijk in de APV een uitzondering is gemaakt (zoals plantenbakken) of indien een vergunning/ontheffing is verleend. De vergunning voor het houden van een evenement wordt verleend op basis van artikel 2:25 van de APV. Hierbij zij opgemerkt dat dit artikel niet rept over de te plaatsen voorwerpen: de vergunning voor een evenement wordt toegekend aan het gehele evenement, en niet aan elk afzonderlijk onderdeel daarvan. Het plaatsen van voorwerpen komt wel bij de vergunningverlening aan bod. Zo wordt een plattegrond overgelegd en beoordeeld, waarop is aangegeven waar de diverse voorwerpen worden geplaatst, zoals tijdelijke horecavoorzieningen, wagens, attracties, tenten, toiletwagens, plaszuilen, hekwerken etcetera. Dit onder meer om de toegankelijkheid van hulpdiensten te waarborgen.

Het bepalen van de hoogte van de aanslagen precario inzake evenementen kende een aantal problematieken. Enerzijds worden deze veroorzaakt door een gebrekkige aansluiting tussen (de uitvoering van de vergunningverlening inzake) de APV en de aanslagoplegging inzake de verordening precario. Anderzijds door de beperkingen in de tarieventabel van de verordening precario.

Zo wordt het onderscheid tussen een te hanteren commercieel of niet-commercieel tarief gemaakt op het niveau van het evenement terwijl de tarieven, zoals genoemd in de verordening precario, gelden op het niveau van de individuele standplaatsen. Voorts is het discutabel of alle voorwerpen op gemeentegrond bij evenementen als standplaats kunnen worden beoordeeld. Het is daarom wenselijk de verordening precario en haar tarieventabel aan te passen, zodat deze beter aansluiten bij de APV.

Het beleid per 1 januari 2012 van tariefsoort 2

Gezorgd is voor een betere aansluiting tussen het beleid inzake de precario en het beleid zoals vastgelegd in de APV. Ook is in de huidige precarioverordening 2012 en bijbehorende tarieventabel rekening gehouden met de bestaande werkprocessen van de gemeente inzake de vergunningverlening. Zo wordt gewaarborgd dat de aanslagen precario definitief kunnen worden bepaald aan de hand van de gegevens die bij de aanvraag voor een vergunning aan de gemeente worden verstrekt. Anderzijds zal ook de aanvraagprocedure voor een evenementenvergunning opnieuw worden bekeken, om er zeker van te zijn dat deze voldoende gegevens bevat om de aanslag precario te kunnen vaststellen. Nadere belastingcontroles tijdens het evenement kunnen tenslotte de juistheid van de aanslagen bevestigen.

Nieuw is de duidelijke omschrijving van de voorwerpen die bij evenementen in de precario worden betrokken. Bij een evenement worden ontelbaar veel verschillende voorwerpen geplaatst. Denk aan vlaggen, spandoeken, kraanwagens en hoogwerkers, toiletten en plaszuilen, hekwerken en

andere afzettingen, verwijzingsborden, de ehbo-post, tenten en andere tijdelijke overkappingen, tijdelijke terrassen, horeca- en andere verkoopwagens, kramen en attracties zoals een draaimolen.

Het opstellen van een aanslag precario dat rekening houdt met al deze verschillende voorwerpen, is een dagtaak. De controle van de juistheid van de aanslag tijdens het evenement kan zelfs een ondoenlijke taak worden. De opbrengst kan daardoor in conflict raken met de perceptiekosten.

Daarom wordt de aanslag beperkt tot een lijst van objecten die een grotere omvang hebben:

- (standplaatsen van) commerciële en niet-commerciële verkooppunten, zoals horeca- en andere verkoopwagens, verkoopmarktkramen en marktkramen voor het uitdelen van goederen
- attracties, springkussens en speeltoestellen
- tijdelijke terrassen inclusief alle daarbij behorende opstellen als tafels, stoelen, parasols, vuilnisbakken
- overkappingen, zoals tenten en andere tijdelijke gebouwen
- Tribunes
- Kraanwagens en hoogwerkers

Uitdrukkelijk worden niet belast voorwerpen, zoals:

- Vlaggen en spandoeken, inclusief reclamedragers. Dit vanwege hun geringe omvang per stuk, horizontaal bemeten;
- Plaszuilen en toiletwagens, omdat deze door de gemeente worden verplicht te plaatsen;
- De EHBO-post en andere hulpverleningsposten (politie, brandweer), vanwege hun noodzakelijke aanwezigheid;
- Stempelposten (zoals bij sportwedstrijden), vanwege hun noodzakelijke aanwezigheid;
- Wegafzettingen, hekwerken en andere verkeersregulerende voorzieningen, vanwege hun noodzakelijke aanwezigheid;
- Afvalcontainers, vanwege hun noodzakelijke aanwezigheid.

Als sluitpost op het voorgaande geldt dat

- Overige objecten die niet zijn genoemd en waarvan de oppervlakte zich beperkt tot maximaal vier vierkante meter per stuk, horizontaal bemeten, worden niet belast;
- Overige objecten die niet zijn genoemd en waarvan de oppervlakte groter is dan vier vierkante meter per stuk, horizontaal bemeten, worden wel belast.

Het onderscheid tussen commerciële en niet-commerciële standplaatsen is losgelaten. In de praktijk blijkt dat de organisatoren van de evenementen de kosten van de precario doorberekenen in de tarieven voor de standhouders tijdens het evenement. Het onderscheid dat de gemeente hanteert tussen commerciële en niet-commerciële tarieven komt daarom als zinloos en lastig over: zinloos, omdat de evenementenorganisatie zelf bepaalt of zij dat onderscheid ook maakt. Lastig,

omdat de gemeente bij het berekenen van de tarieven zich ervan moet vergewissen hoe het evenement dan wel de standplaats moet worden ingeschaald. Daarom wordt een eenduidig tarief voorgesteld, voor de hierboven opgesomde voorwerpen, dat geen onderscheid meer maakt naar de aard van de activiteiten.

Van de evenementen zoals hierboven omschreven moet worden uitgezonderd het kleine evenement dat beter bekend staat als het buurtfeest. Voorgesteld wordt om deze buurtfeesten, voor zover zij uitsluitend als doel hebben het versterken van de sociale cohesie in de straat, buurt of wijk, vrij te stellen van precario.

Voorts zij opgemerkt dat in voorkomende gevallen sprake is van activiteiten met een zuiver charitatieve doelstelling, zoals stands (zowel tijdens evenementen als op elke andere dag) ten behoeve van het vinden van sponsors voor stichtingen met een ideële doelstelling. Voor deze activiteiten, indien vergezeld van het tijdelijk plaatsen van objecten op gemeentegrond, wordt geen precario opgelegd.

Bijzonder is het besluit om per 1 januari 2012 geen leges te heffen voor evenementen, met een duur korter dan twee weken (14 dagen). Dit uitgangspunt is een uiting van de gemeentelijke wens om de organisatie van evenementen in de gemeente te stimuleren. Zeker in het huidige economische klimaat is het belangrijk om ondernemers zoveel mogelijk tegemoet te komen: dit betreft zowel de organisatoren van de evenementen als de plaatselijke ondernemers, die tenslotte mede profiteren van de aantrekkende kracht die de evenementen op toeristen en plaatselijke bewoners uitoefenen. De grens van twee weken fungeert als vangnet: alle evenementen die op de huidige jaarplanning van de gemeente zijn vermeld, vallen onder deze grens. Langdurigere activiteiten worden wel belast met een precariobelasting, vanaf de eerste dag tot en met de laatste dag.

Het lijkt op het eerste gezicht dat het het vooromschreven beleid inzake evenementen (tariefsoort 2) overbodig maakt, doch zulks is niet het geval. De uitzondering van de precario is namelijk een tijdelijk uitgangspunt, met een onbepaalde termijn. De tarieventabel behorende bij deze tariefsoort blijft opgenomen in het beleid, doch er is een uitzonderingsbepaling opgenomen. Indien de gemeenteraad besluit, bijvoorbeeld door een aantrekkende economie of om begrotingstechnische redenen, alsnog precario te willen heffen voor evenementen, kan besloten worden de uitzondering te laten vervallen.

Door tariefsoort 2 toch op te nemen in de verordening (en deze niet ook tekstueel geheel te laten vervallen) wordt voorts het overzicht bewaard van alle gemeentelijke (ondernemers-)activiteiten, die voor precario in aanmerking kunnen komen.

Tariefsoort 3: Markten, braderieën, kofferbakverkopen

Een tweede belangrijke activiteitensoort binnen de gemeente zijn de (jaar-)markten, braderieën en kofferbakverkopen.

Het college is op basis van artikel 160 van de Gemeentewet bevoegd om jaarmarkten of gewone marktdagen in te stellen, af te schaffen of te veranderen. Een opvallende plaats in de marktverkopen neemt de kofferbakmarkt in, die jaarlijks meerdere malen in Camperduin plaatsvindt, al dan niet binnen de context van een groter evenement (Wrakhout Evenementendag). Voorts zijn er rommelmarkten, snuffelmarkten, kunstmarkten en jaarmarkten in de open lucht en op gemeentegrond. Hoewel het begrip snuffelmarkt in de APV uitdrukkelijk duidt op een markt in een voor het publiek toegankelijk gebouw, worden er ook in de open lucht snuffelmarkten gehouden, zoals de Snuffelmarkt van the Seasight Singers op het Plein in Bergen. Deze markt kent ook precario, omdat hij plaatsvindt op gemeentegrond, in tegenstelling tot snuffelmarkten in gebouwen.

Voor markten worden marktgelden geheven conform de Verordening op de heffing en de invordering van marktgelden 2011. Deze heffing betreft een kostendekkend recht op basis van artikel 229 van de Gemeentewet en deze bedraagt (in 2011) per dag € 1,30 per stekende meter of per kwartaal € 13,65 per strekkende meter. Marktgelden zijn gelijkend aan leges: zij zijn op hetzelfde artikel van de Gemeentewet gebaseerd en betreffen een kostendekkend tarief, met dat verschil dat de marktgelden specifiek de kosten van het *marktbeheer* betreffen.

Marktgelden worden in de gemeente Bergen alleen bij markten geheven, met uitzondering van de kofferbakmarkt. Marktgelden mogen worden geheven bij het innemen van alle soorten standplaatsen, ter dekking van de kosten van het beheer: hieronder vallen niet alleen de periodiek gehouden dag- of weekmarkten waar aan consumenten waren worden geboden, doch ook attracties, tentoonstellingen en dergelijke. De gemeente Bergen heeft voor haar openbare ruimte de marktgelden beperkt tot die standplaatsen die zijn genoemd in de Verordening op de weekmarkten voor de gemeente Bergen 2002. Dit betreffen de plaatsen die op het marktterrein zijn aangewezen voor het uitoefenen van de markthandel (artikel 1.1 van de Marktverordening).

Tot op heden is naast de marktgelden geen precariobelasting geheven. Deze samenloop is wel mogelijk, gelijk de samenloop tussen leges voor de aanvraag voor een evenementenvergunning of een standplaatsvergunning en de precario voor het plaatsen van voorwerpen bij dat evenement c.q. de standplaats. Gezien de terugloop in animo voor deelname aan markten waarvoor marktgelden worden geheven lijkt een samenloop met precario echter momenteel ongewenst.

Per 1 januari 2012 wordt er geen precario geheven voor markten, braderieën, kofferbakverkopen: dit is een beleidskeuze ter stimulering van de organisatie van deze activiteiten in de gemeente.

Indien de gemeenteraad in de opvolgende jaren besluit, bijvoorbeeld door een aantrekkende economie, een toenemende vraag naar een standplaats op de (week-)markt of om begrotingstechnische redenen, alsnog precario te willen heffen voor markten, kan besloten worden tarieven op te nemen inzake markten.

Door tariefsoort 3 toch op te nemen in de verordening (en deze niet ook tekstueel geheel te laten vervallen) wordt het overzicht bewaard van alle gemeentelijke (ondernemers-)activiteiten, die voor precario in aanmerking kunnen komen.

Tariefsoort 4: Standplaatsen

Standplaatsen zijn plekken in de gemeente waar ambulante handelaren gedurende een korte of langere periode diensten of waren kunnen verkopen. In artikel 5:17 ev. van de APV is een artikel opgenomen op grond waarvan het college het innemen van een standplaats kan gunnen of weigeren. In de APV wordt verstaan onder standplaats: het vanaf een vaste plaats op een openbare en in de openlucht gelegen plaats te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel diensten aan te bieden, gebruikmakend van fysieke middelen, zoals een kraam, een wagen of een tafel.

De definitie van standplaats in de verordening precario is aangepast aan de definitie als genoemd in de APV en de ruime betekenis, zoals tot op heden gehanteerd inzake evenementen (zie hierboven onder 1.5), is vervallen. Beoogd wordt immers die voorwerpen te belasten, die gedurende een kortere of langere periode een standplaats innemen binnen de gemeente. Denk hierbij aan frietkramen, ijswagens en andere tijdelijk geplaatste horecagelegenheden, maar ook andere tijdelijk geplaatste verkooppunten van bijvoorbeeld kerstbomen of strandbenodigdheden, de tijdelijke plaatsing van attracties zoals een draaimolen, of tijdelijke uitstallingen van promotieacties van producten of diensten, etcetera.

Daarbij zij opgemerkt dat een aantal standplaatsen vrijwel het gehele (zomer- of winter-)seizoen worden ingenomen door hetzelfde voorwerp, zoals een patatwagen of oliebolle kraam. Het is mogelijk dat deze ondernemer twee aanslagen precario ontvangt, dan wel één aanslag precario met twee posten, namelijk voor (1) het in gebruik nemen van de standplaats (tariefsoort 4) en voorts (2) voor het terras dat hij bij zijn wagen houdt (tariefsoort 1).

De definitie van het begrip standplaats wordt, in het kader van de verordening precario, alsdan: een vaste plaats op een openbare en in de openlucht gelegen plaats, waar goederen dan wel diensten te koop worden aangeboden, verkocht of afgeleverd of gepromoot, gebruikmakend van fysieke middelen, zoals een kraam, een wagen, een tafel of anderszins voorwerp.

Tariefsoort 5: Tijdelijk plaatsen van overige voorwerpen

De tarieventabel 2011 maakt een onderscheid tussen het plaatsen van bouwmaterialen, grond, keten, loodsen, bouwwerktuigen en al wat verder bij bouwwerken nodig is (Hoofdstuk 1 van de oude tarieventabel) en voertuigen die niet genoemd zijn in de Wet op de motorrijtuigenbelasting en/of geen kenteken voeren overeenkomstig de Wegenverkeerswet 1994 (2.7.1 t/m 2.8.4 van de oude tarieventabel).

In de praktijk blijkt dit onderscheid onnodig en verwarrend. Zo kostte een keet voor bouwopslag op de openbare grond €0,35 per dag (artikel 1.1.1 oud) en een container voor het afvoeren van puin per dag €11,10 (artikel 1.3.1 oud). Het plaatsen van een aanhangwagen werd echter per kwartaal gerekend en kost €19,55 (artikel 2.7.1 oud). Alle genoemde opstallen nemen evenveel openbare ruimte in beslag.

Nieuw is dat voor het plaatsen van tijdelijke overige voorwerpen hetzelfde tarief per vierkante meter geldt, ongeacht of het bouwmaterialen, grondverzetmaterialen of de hierboven genoemde voertuigen betreft.

De hoogte van dat vierkante metertarief is afhankelijk van het wel of niet gefiscaliseerd zijn van de gebuikte grond. De openbare grond in de gemeente Bergen is opgedeeld in gefiscaliseerde en niet-gefiscaliseerde grond. Gefiscaliseerde grond is de oppervlakte die is gereserveerd als betaald parkeerplaats of als vergunninghoudersparkeerplaats.

De gemeente Bergen kent als toeristische gemeente juist in het hoogseizoen een volle bezetting van de parkeerruimte. Het is in het belang van de gemeente de parkeerruimte zoveel mogelijk vrij te houden voor het parkeren van voertuigen door bewoners en toeristen. Het toestaan van het bezetten van parkeerruimte door andere voorwerpen werkt ergernis bij de bewoners in de hand; het vergunningparkeren in gedeelten van de gemeente is om juist te voorkomen dat toeristen de bewoners belemmeren in het parkeren. Als de vergunningplaatsen vervolgens worden gebruikt voor andere voorwerpen dan auto's, schiet het regulerende parkeerbeleid zijn doel mis. Voor toeristen wekt het juist wrevel te constateren dat betaald parkeerplaatsen vol staan met andere voorwerpen dan auto's.

De openbare weg is in sommige gebieden van de gemeente zo strak ingedeeld met rijbanen, voetpaden en parkeerplaatsen, dat het plaatsen van objecten de doorstroming van het verkeer belemmeren. Ook voor deze openbare ruimte blijft het in het hoogste belang deze zo vrij mogelijk te houden.

Het zijn zowel (bouw-)bedrijven als bewoners die soms geen betere oplossing zien dan een parkeerplaats of plaats op de openbare weg te gebruiken voor andere doeleinden: bedrijven voor het stallen van objecten ten behoeve van bouwactiviteiten en bewoners voor het tijdelijk stallen

van recreatievoertuigen, zoals een caravan, boot of trailer. Het is dan ook zaak om de openbare ruimte zo goed mogelijk te reguleren.

Voor die regulering is de precarioverordening echter niet de eerste plaats, al betekent deze belasting wel dat er beter zal worden nagedacht over het innemen van de gemeentegrond, nu het niet gratis is. De juiste plaats voor regulering is de APV. De APV (artikel 5.6) kent het verbod inzake voertuigen die zijn bedoeld voor recreatie of anderszins voor andere dan verkeersdoeleinden wordt gebruikt, om deze langer dan drie achtereenvolgende dagen te plaatsen of te hebben op een door het college aangewezen openbare plaats, waar dit naar zijn oordeel buitensporig is met het oog op de beschikbare parkeerruimte (..). Voertuigen zijn volgens de APV: (brom-)fietsen, gehandicaptvoertuigen, motorvoertuigen, wagens en aanhangwagens, opleggers. Boten, trailers en handwagens worden in deze definitie niet genoemd. Het college kan op dit verbod een ontheffing verlenen. Voorts regelt artikel 2:10 van de APV dat het plaatsen van voorwerpen (zoals bouwmaterialen en grondverzetmaterialen) in strijd met de publieke functie ervan is verboden, zonder voorafgaande vergunning van het college.

Doordat het plaatsen van voertuigen en andere voorwerpen onderhevig is aan vergunningen of ontheffingen, is de gemeente vooraf op de hoogte van de aanwezigheid van voorwerpen in de openbare ruimte. Door de reguliere parkeercontroles heeft zij bovendien goed zicht op het gebruik van de parkeerruimtes. Alleen in die gevallen dat voorwerpen zijn geplaatst zonder voorafgaande toestemming van de gemeente en niet via kentekens of andere kenmerken de eigenaar kan worden achterhaald, is een verdergaand onderzoek nodig.

De precarioverordening wil zoveel mogelijk aansluiten op de APV. Zo is het in Nederland gebruikelijk, althans in een groot gedeelte van de gemeenten, om toe te staan om recreatievoertuigen zoals caravans en vouwwagens drie dagen te parkeren, ten behoeve van het laden en lossen van deze voertuigen. Hierop duidt ook artikel 5.6 van de APV van de gemeente Bergen. Aansluitend aan de APV geldt dat het plaatsen van een caravan of gelijkend recreatievoertuig zonder kenteken drie dagen mogelijk is, zonder dat hierover precario wordt geheven.

De aansluiting op de APV betekent in de praktijk dat de gemeente afhankelijk is van de verzoeken om een vergunning of ontheffing, om precario te kunnen opleggen. Bij het niet aanvragen van een verplichte vergunning of ontheffing, riskeert de plaatser van de voorwerpen een boete op basis van artikel 11 de parkeerverordening (het plaatsen van voorwerpen op parkeerplaatsen) of een boete op basis van artikel 6:1 de APV voor de overige gebieden.

Bij het verlenen van een ontheffing voor het plaatsen van bouwmaterialen op een parkeerplaats loopt de gemeente inkomsten mis aan parkeerbelastingen of, indien het een vergunninghoudersplaats betreft, beperkt zij het aanbod van vergunninghoudersplaatsen. Het is

daarom wenselijk de precario voor het innemen van die parkeerplaatsen af te stemmen op het geldende parkeertarief. Het tarief voor precario op parkeerplaatsen is afgestemd op het parkeertarief. De gemeente Bergen kent echter voor elke parkeerzone een gedifferentieerd tarief. Het één op één afstemmen van het precariotarief op het lokaal geldende parkeertarief maakt het bepalen van de hoogte van de aanslagen precario erg omslachtig en komt de overzichtelijkheid niet ten goede. Daarom wordt gekozen voor een tarief dat enerzijds tegemoet komt aan de inkomstenderving door het tijdelijk wegnemen van een betaald parkeerplaats en anderzijds werkbaar en overzichtelijk blijft. Het gebruik van een gedeelte van een parkeerplaats wordt beschouwd als het gebruik van de gehele parkeerplaats: er vindt geen restitutie plaats voor het niet gebruikte gedeelte van de parkeerplaats.

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

Om duidelijkheid te scheppen over de inhoud van een aantal in de verordening en de tarieventabel voorkomende begrippen is daarvan een omschrijving opgenomen in artikel 1.

Artikel 2 Belastbaar feit

Ingevolge artikel 228 van de Gemeentewet kan de gemeente een precariobelasting heffen ter zake van het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. De voorwerpen ter zake waarvan precariobelasting wordt geheven, zijn genoemd in de tarieventabel. Daarnaast bevat artikel 4 een aantal vrijgestelde voorwerpen van belasting.

De woorden 'hebben', 'voorwerpen' en 'onder, op of boven' kunnen naar het spraakgebruik worden geïnterpreteerd. Voor het 'hebben' van voorwerpen is blijkens Van Dale's Groot Woordenboek der Nederlandse Taal geen eigendomsverhouding nodig. 'Hebben' kan onder meer zijn: bezitten, beschikken over, in het genot zijn van. Indien de wetgever hier eigendom of een beperkt recht zou hebben bedoeld, zou dit expliciet in artikel 228 van de Gemeentewet zijn opgenomen. Dit is bevestigd in de jurisprudentie. Hof Arnhem overwoog dat het begrip 'hebben' ingevolge de jurisprudentie ruim moet worden geïnterpreteerd, daarbij verwijzend naar het arrest van de Hoge Raad van 7 oktober 1998, nr. 33553, BNB 1998/384 (Leiden). Daaronder moet niet alleen worden verstaan het hebben als eigenaar, maar ook het hebben als huurder of direct belanghebbende (Hof Arnhem 12 juni 2001, nr. 99/264, Belastingblad 2001, blz. 1152 (Nijmegen). In genoemd arrest ging het overigens om reclamebelasting.

Met betrekking tot het begrip 'voorwerpen' heeft Hof Arnhem in zijn uitspraak van 12 mei 1999, nr. 97/22442, Belastingblad 1999, blz. 781 (Apeldoorn), geoordeeld dat, gelet op het taalgebruik, hieronder dient te worden verstaan niet tot de levende natuur behorende stoffelijke dingen, welke afgezien van weersinvloeden of ingrepen door de mens, onveranderlijk zijn in vorm en volume en een plaats innemen in de ruimte.

Met betrekking tot het woord 'boven' overwoog de Hoge Raad in zijn arrest van 20 september 1933, WvHR nr. 12661: 'er is geen reden om aan het woord 'boven' in artikel 275, derde lid (oud) de beperkende en van het spraakgebruik afwijkende betekenis toe te kennen (...) terwijl zodanige beperkte opvatting ook niet uit de strekking en geschiedenis der Wet van 18 mei 1929, S. no 230, tot wijziging van artikel 238 (oud) is af te leiden'.

Een voorwerp moet zich anders dan van voorbijgaande aard, onder, op of boven gemeentegrond bevinden (Hoge Raad 27 april 1983, nr. 21606, Belastingblad 1983, blz. 400 (Beverwijk). De voorwerpen moeten worden aangetroffen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. De grond moet in eigendom zijn van de gemeente (Hoge Raad 17 februari 1932, WvHR nr. 12414; Hof 's-Gravenhage 25 oktober 1973, nr. 91/1973, BNB 1974/214 (Gorinchem)). Grond, dat eigendom is van de gemeente, is voor de openbare dienst bestemd indien die grond kan worden gebruikt tot algemeen nut en indien in beginsel een ieder bij die grond belang kan hebben. Niet relevant is de planologische bestemming van de grond (Hof Amsterdam 2 maart 1990, nr. 4211/88, Belastingblad 1991, blz. 42, BNB 1991/170 (Amsterdam) en Hof 's-Gravenhage 11 mei 1994, nr. 93/2846, FED 1995/4).

Ook ter zake van het hebben van voorwerpen onder, op of boven het gemeentelijke water kan precariobelasting worden geheven. Artikel 277, eerste lid, onderdeel c, van de gemeentewet (Stb. 1931, 89) bepaalde dit uitdrukkelijk. Met de inwerkingtreding van het nieuwe Burgerlijk Wetboek ingaande 1 januari 1992 was dat niet langer nodig. Thans bepaalt artikel 20, onderdeel d van boek 5 van het Burgerlijk Wetboek dat de eigendom van de grond ook omvat het water dat zich op de grond bevindt en niet in open gemeenschap met water op eens anders erf staat. Overigens geldt ook hier de eis dat het voorwerp zich 'anders dan voorbijgaande aard' onder, op of boven het gemeentelijk water bevindt. Het moet gaan om 'een enigszins duurzame bestemming boven dezelfde plek gemeentegrond, zoals bijvoorbeeld het geval kan zijn bij woonschepen' (Hof 's-Gravenhage 20 september 2001, nr. 00/00451, Belastingblad 2002, blz. 35).

Het is vaste jurisprudentie dat een gemeente alleen precariobelasting kan heffen indien de gemeente uitdrukkelijk of stilzwijgend veroorlooft of toelaat, dan wel onverplicht gedooft dat een derde onder, op of boven de gemeentegrond voorwerpen heeft. Van veroorloven of toelaten is sprake indien de gemeente rechtens bevoegd is het hebben van de voorwerpen te verbieden. Deze bevoegdheid is een uitvloeisel van het eigendomsrecht van de gemeente alsmede van de mogelijkheden van de gemeente om bepaalde verboden op te leggen in het belang van de openbare orde.

Verschillende omstandigheden kunnen de oorzaak zijn dat een gemeente rechtens niet bevoegd is tot tussenkomst en de voorwerpen derhalve rechtens moet gedogen. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan kabels ten dienste van een openbaar telecommunicatienetwerk of omroepnetwerk, die gemeenten moeten gedogen op grond van artikel 5.1, eerste lid, van de Telecommunicatiewet. Voorts kan worden gedacht aan de situatie waarbij een derde krachtens recht van erfpacht de zeggenschap heeft over de grond of dat het gebruik van gemeentegrond is afgedwongen op grond van de Belemmeringenwet privaatrecht (voor een geval waarin dat niet was gebeurd zie de uitspraak van Hof 's-Gravenhage van 12 oktober 1994, nr. 920986 M I, Belastingblad 1995, blz. 3). De enkele omstandigheid dat een belanghebbende op grond van een verleende vergunning (concessie) gehouden is in de gemeente gas en elektriciteit te leveren,

brengt voor de gemeente niet de verplichting mee te gedogen dat de haar toebehorende grond zou worden gebruikt om daarin de voor die leveringen nodige leidingen en kabels te laten liggen.

Een gemeente kan ook precariobelasting heffen indien zij het gebruik van de gemeentegrond onverplicht gedooft (Hoge Raad 13 augustus 2004, nrs. 37408, 37409, 37410, LJN: AF7810 (Den Haag)). Daarmee is de uit de jaren dertig van de vorige eeuw gewezen jurisprudentie over concessies, vergunningen en erfdiensbaarheden achterhaald. Gedoeld wordt hierbij op:

- i. HR 22 mei 1936, nr. 6898, NJ 1936/514: op grond van een concessie dient de concessieverlenende gemeente de aanwezigheid van kabels te gedogen;
- ii. HR 20 oktober 1937, nr. 7599, NJ 1937/1147: op grond van een vergunning van een andere overheid dient een gemeente de aanwezigheid van tramrails te gedogen;
- iii. HR 16 december 1942, nr. 9275, NJ 1943/61: op grond van een erfdiensbaarheid dient een gemeente de aanwezigheid van een waterleiding te gedogen.

Op grond van het vorenstaande dient er expliciet een gedoogplicht, in een wettelijke regeling zijn opgenomen of moet zijn afgedwongen (op grond van de Belemmeringswet Privaatrecht) wil de gemeente ter zake van bepaalde voorwerpen geen precariobelasting kunnen heffen.

In verband hiermee kan in beginsel precariobelasting worden geheven van andere nutsleidingen dan telecommunicatieleidingen. Het gaat hier om leidingen of kabels voor gas, water en elektriciteit. Zie de hiervoor genoemde uitspraak van de Hoge Raad van 13 augustus 2004, nrs. 37408, 37409, 37410, LJN: AF7810 (Den Haag). De situatie kan zich echter voordoen dat deze leidingen of kabels toch moeten worden gedooft op grond van artikel 1 van de Belemmeringenwet privaatrecht.

Onder omstandigheden kan de eigendom van voorwerpen onder, op of boven gemeentegrond door natrekking overgaan op de gemeente. Zie uitspraak Hof Arnhem 12 juni 2001, nr. 99/264, Belastingblad 2001/1152 (Nijmegen), waarin de gemeente ingevolge natrekking eigenaar is geworden van een olietank.

Artikel 3 Belastingplicht

Gekozen is voor een ruime omschrijving van de belastingplicht, om te voorkomen dat in bepaalde situaties geen belastingplichtige aangewezen zou kunnen worden. In de eerste zinsnede is aangesloten bij het belastbaar feit voor de precariobelasting, te weten het hebben van voorwerpen. Het gebruik van de woorden 'dan wel' is bedoeld om te voorkomen dat ter zake van hetzelfde belastbare feit van twee belastingplichtigen, te weten degene die voorwerpen heeft en degene ten behoeve van wie de voorwerpen aanwezig zijn, precariobelasting zal worden geheven.

Vanuit de systematiek van de verordening ligt het voor de hand in eerste instantie degene die de voorwerpen heeft in de heffing te betrekken. Deze zal het meest rechtstreekse belang hebben ter

zake van het hebben van de voorwerpen onder, op of boven gemeentegrond. Indien het niet mogelijk is deze belastingplichtige aan te wijzen, bijvoorbeeld indien deze duidelijk niet de belanghebbende is, kan degene ten behoeve van wie de voorwerpen aanwezig zijn als belastingplichtige worden aangemerkt. Dit laatste zal zich niet snel voordoen omdat degene die de voorwerpen heeft per definitie een belang daarbij heeft, welk belang bovendien veelal op de voorgrond zal treden. Vergelijk het arrest van de Hoge Raad van 4 maart 1992, nr. 27819, Belastingblad 1992, blz. 383, en Hof 's- Gravenhage 16 december 1992, nr. 912262, Belastingblad 1993, blz. 225 (beide betreffende de reclamebelasting Rotterdam). In een geval dat een belanghebbende op grond van een overeenkomst met een aannemer door deze een container liet plaatsen en daarvoor een vergoeding betaalde, moest belanghebbende worden aangemerkt als degene ten behoeve van wie de container aanwezig was (Hof Amsterdam 22 maart 1993, nr. 92/1386, FED 1993/287). In een geval dat belanghebbende toiletunits verhuurde en deze gedurende de huurperiode ook schoonmaakte, oordeelde de Hoge Raad dat zowel de eigenaar als de huurder de toiletunit 'heeft', maar dat de verhuurder onder deze omstandigheden moest worden aangemerkt als degene ten behoeve van wie de toiletunits aanwezig waren (Hoge Raad van 3 november 1999, nr. 34122, LJN: AA2919, Belastingblad 2000, blz. 107 (Haarlem)).

Indien een vergunning is verleend voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond, zal degene aan wie de vergunning is verleend (of diens rechtsopvolger) in de meeste gevallen ook de voorwerpen 'hebben', dan wel zullen de voorwerpen ten behoeve van hem aanwezig zijn.

Bij de heffing van precariobelasting wordt zoveel mogelijk aangekoppeld bij de vergunningverlening. Dit kunnen bouwvergunningen betreffen of APV-vergunningen, bijvoorbeeld een evenementenvergunning. In verband hiermee is er in het tweede lid voor gekozen degene aan wie de vergunning is verleend als belastingplichtige aan te merken. Overigens kan het de gemeente ambtshalve bekend zijn dat niet de vergunninghouder, maar een ander de voorwerpen 'heeft'. De uitzondering in de slotzinsnede ('tenzij ...') doet zich dan voor; laatstgenoemde is dan op grond van het eerste lid belastingplichtig. De vergunninghouder kan op grond van de slotzinsnede van het tweede lid ook zelf tegenbewijs leveren. Indien de vergunninghouder niet overtuigend kan aantonen dat hij de voorwerpen niet 'heeft', is hij belastingplichtig. Bestaat daarover desondanks twijfel, dan zal in redelijkheid kunnen worden aangenomen dat de voorwerpen wel ten behoeve van hem aanwezig zijn.

Artikel 4 Vrijstellingen

In dit artikel zijn vrijstellingen opgenomen. Het mag niet zo zijn dat het opnemen van vrijstellingen leidt tot een onredelijke en willekeurige belastingheffing, die de wetgever bij het toekennen van de bevoegdheid tot het heffen van precariobelasting niet kan hebben bedoeld. Op enkele afzonderlijke vrijstellingen zal hieronder nog nader worden ingegaan.

Met betrekking tot sommige voorwerpen kan het heffen van precariobelasting een zekere hardheid met zich brengen. In die gevallen zou de hardheidsclausule (artikel 63 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen) kunnen worden toegepast. Indien die gevallen van tevoren bekend zijn, verdient het aanbeveling terzake een vrijstelling in de verordening op te nemen, zoals het geval is met de vrijstellingen van onderdeel m, n, o en p.

Onderdeel a

De in dit onderdeel opgenomen vrijstelling ziet op de gevallen waarin de gemeente rechtens niet bevoegd is het hebben van voorwerpen te verbieden. In die gevallen mag de gemeente geen precariobelasting heffen.

Onderdeel m

De gedachte achter deze vrijstelling is dat bloembakken, indien voorzien van planten en bloemen, de gemeente opluistert en ten goede komt. Dergelijke positieve (burgerlijke) initiatieven worden niet belast met een precariobelasting. Het mag echter niet zo zijn dat de plantenbakken zodanig groot zijn, dat zij een onevenredig deel van de openbare ruimte in beslag nemen, om welke reden de grens van de vrijstelling per plantenbak is gelegd bij een halve vierkante meter groot, horizontaal bemeten.

Onderdeel n en o

Deze bepalingen sluiten precariobelasting voor enkele vormen van gebruik van gemeentegrond door bewoners uit, zoals overhangende verkoopaankondigingen van de woning, versierselen aan de woning aangebracht die boven gemeentegrond uitsteken en zonwerende voorzieningen bij woningen.

Onderdeel p

Indien sprake is van zuiver charitatieve doelstellingen, worden de voorwerpen en werken, daartoe op openbare grond gebezigd, uitgesloten van precariobelasting. Deze bepaling is ruim van opzet: het wordt aan het college overgelaten om te beslissen of het plaatsen van voorwerpen op de openbare gemeentegrond ten dienste staat aan zuiver charitatieve doelstellingen, in welk geval de precariobelasting niet wordt opgelegd. Zie ook het tweede lid van artikel 12 van de precario-verordening. Het college kan daartoe nadere regels opstellen.

Artikel 5 Maatstaf van heffing en belastingtarief

De slotzinsnede is opgenomen met het oog op het bepaalde in artikel 6.

Voor de maatstaf van heffing en de belastingtarieven is verwezen naar de tarieventabel. De reden waarom voor een tarieventabel is gekozen is gelegen in het feit dat door middel van een

tarieventabel het eenvoudiger is om de verordening aan te passen aan gewijzigde plaatselijke omstandigheden.

Bij de precariobelasting zijn de kosten van de gemeentelijke prestatie veelal niet duidelijk. Dit vormde voor de regering aanleiding de precariorechten om te dopen tot precariobelasting. Wat voor de precariorechten reeds gold, geldt ook voor de precariobelasting: er bestaan geen eisen met betrekking tot de kostendekkendheid.

Artikel 6 Berekening van de precariobelasting

In dit artikel is een aantal bepalingen opgenomen die de uitvoeringspraktijk vergemakkelijken.

Eerste lid

In het eerste lid wordt bepaald dat een gedeelte van een in de tarieventabel opgenomen lengte- of oppervlaktemaat voor een volle eenheid wordt aangemerkt. Voor gedeelten van de tijdseenheden dag, week, maand of jaar bevatten artikel 1, onderdeel a, en artikel 9, derde en vierde lid, een regeling.

Tweede, derde en vierde lid

In het tweede en derde lid worden nadere bepalingen gegeven voor die gevallen waarin een tarief per oppervlakte in de tarieventabel is opgenomen. Horizontale projectie (het horizontaal bemeten) van de voorwerpen betekent dat projectie van het voorwerp in een horizontaal vlak moet plaatsvinden en dat vervolgens van dat horizontale vlak de oppervlakte wordt bepaald. Bij andere dan rechthoekige voorwerpen kan het berekenen van de oppervlakte leiden tot ingewikkelde wiskundige berekeningen. In verband hiermee is in het derde lid bepaald dat dan de oppervlakte van een denkbeeldig om het voorwerp geplaatste rechthoek in aanmerking wordt genomen. Verticale projectie vindt plaats indien in de verordening of tarieventabel is bepaald dat de frontoppervlakte de maatstaf van heffing is.

Vijfde lid

Voor terrassen is in de tarieventabel een aparte maatstaf opgenomen, waarbij de gehele oppervlakte van het terras, inclusief de niet gebruikte ruimte, mee wordt geteld bij het bepalen van de hoogte van de precario (zie de toelichting aldaar). Deze wijze van bemeten, die in de rechtspraak algemeen is geaccepteerd voor terrassen, gaat echter niet op bij uitstallingen van goederen bij winkels.

In de praktijk blijkt dat sommige winkeliers zoveel mogelijk uitstellen op de ruimte voor hun winkel, dat er feitelijk geen ruimte meer overblijft voor ander gebruik van de gemeentegrond, dan het

winkelen. De stoep is feitelijk een verlengstuk geworden van de winkel: de voetganger en zeker een rolstoelgebruiker kan er niet of nauwelijks meer passeren.

In die gevallen is het bemeten van de gebruikte ruimte erg moeilijk, als elk voorwerp apart moet worden bemeten. Omdat de precariobelasting wordt geheven ter zake van het hebben van voorwerpen (...), kan in beginsel alleen die ruimte, die het voorwerp inneemt, in de precario worden betrokken. Het belasten van de tussenliggende ruimtes is een ongeoorloofde uitbreiding van de toegekende bevoegdheid om precario te heffen.

De opnames die de gemeente maakt van het gebruik van de grond, zijn echter momentopnames: bij meerdere opnames gedurende het jaar ziet men bij een winkel een verschuiving van de goederen op dezelfde totale oppervlakte in plaats, aantal en omvang. De overeenkomst tussen de momentopnames ligt in de duurzaamheid van het gebruik van het stuk gemeentegrond en de totale oppervlakte die de winkelier inneemt. Als voorbeeld kan het gebruik van de Voorstraat in Egmond aan Zee worden genoemd, waar sommige winkeliers de ruimte ter breedte van hun gevel, tot aan de stoeprand volledig gebruiken als uitstallingsruimte van te verkopen producten. Alleen een pad naar de deur van de winkel wordt vrijgehouden.

In die gevallen stelt het vijfde lid, dat open ruimten tussen op gemeentegrond geplaatste voorwerpen voor de berekening van de belasting mede geacht worden in gebruik genomen te zijn. Het belasten van de tussenruimtes is dan niet het belasten van de, op enig moment, vrije tussenruimte, maar **belast wordt de gemiddeld genomen hoeveelheid in gebruik genomen grondoppervlakte**. In het genoemde voorbeeld worden daarom de tussenruimtes tussen de goederen wel, maar het vrijgehouden pad niet belast.

Let wel: deze bepaling geldt niet in die gevallen, dat de winkelier enkele, individueel herkenbare voorwerpen als kledingrekken, krantenbakken of vitrines voor zijn winkel plaatst, die per stuk goed te bemeten zijn en waarbij de tussenliggende ruimte herkenbaar is. Het gaat om die gevallen, dat bij herhaaldelijke opnames is gebleken dat dezelfde oppervlakte gemeentegrond door een variëteit aan voorwerpen duurzaam in beslag wordt genomen, waarbij die oppervlakte geen ruimte biedt voor ander gebruik van de gemeentegrond.

Zesde lid

Bij de toelichting op artikel 3 is reeds aangegeven dat een gemeente bij de heffing van precariobelasting aankoppelt bij de vergunningverlening voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. De vergunning zal voor bepaalde of onbepaalde tijd zijn verleend. Uit doelmatigheidsoverwegingen wordt ervan uitgegaan dat de voorwerpen gedurende de gehele vergunningperiode worden gehouden. Ook hier is tegenbewijs mogelijk. De gemeente dient zich er wel van te vergewissen of ook daadwerkelijk voorwerpen aanwezig zijn. Het gaat bij de precariobelasting immers om de feitelijke en niet om de mogelijke aanwezigheid van de voorwerpen. Indien de voorwerpen niet de gehele vergunningperiode

aanwezig zijn, wordt naar tijdsgelang geheven c.q. bestaat aanspraak op ontheffing. De artikelen 244 (ambtshalve) of 242 (op verzoek) van de Gemeentewet vinden toepassing.

Zevende lid

In de tarieventabel zijn voor eenzelfde belastbaar feit soms tarieven per dag, per week, per maand of per jaar opgenomen. Uit de verordening zal dan echter moeten blijken wanneer het jaar-, maand-, week of dagtarief wordt toegepast (Hof Amsterdam 29 maart 1985, nr. 2201/82 M IV, Belastingblad 1986, blz. 421, (Amsterdam)).

Gewenst is het jaartarief lager te stellen dan het overeenkomstige tarief voor de kortere perioden. Om die reden is het vijfde lid opgenomen. In het vijfde lid is aangegeven dat de precariobelasting wordt berekend op de voor de belastingplichtige in de verordening meest voordelige wijze.

Achtste lid

Het betreft hier niet het onderscheid op tijdseenheid, in welk geval het zevende lid geldt.

Artikel 7 Belastingtijdvak

De bepaling inzake het belastingtijdvak moet worden opgenomen indien de gemeentelijke belasting over een bepaald tijdvak wordt geheven, zoals bij precariobelasting het geval is. De belasting kan pas worden vastgesteld na afloop van het belastingtijdvak.

Eerste lid

In het eerste lid is wederom aansluiting gezocht bij de gemeentelijke vergunning- en ontheffingverlening. In beginsel is het belastingtijdvak gelijk aan de periode waarvoor de vergunning/ontheffing is verleend. Indien de geldigheidsduur van de vergunning/ontheffing over het kalenderjaar heengaat, is het belastingtijdvak gelijk aan het kalenderjaar. Dit hoeft niet alleen betrekking te hebben op 'jaarvergunningen', maar kan ook een vergunning/ontheffing voor 2 dagen (31 december jaar t en 1 januari jaar (t+1)) of een vergunning voor een aantal maanden betreffen. In elk kalenderjaar waarop de vergunning/ontheffing betrekking heeft, wordt dan een aanslag precariobelasting opgelegd over de periode gedurende welke de voorwerpen in dat jaar aanwezig zijn/waren. Vergelijk de uitspraak van Hof Arnhem van 11 februari 2004, nr. 02/01932, LJN: AO6963, Belastingblad 2004, blz. 531 (Kampen). Als belastingplichtige erin slaagt te bewijzen dat de voorwerpen niet gedurende de gehele geldigheidsduur van de vergunning aanwezig waren of als de gemeente dat uit eigen hoofde bekend is (vergelijk artikel 6, zesde lid), wordt de precariobelasting berekend over de kortere periode, maar wel wordt opgelegd voor het gehele belastingtijdvak, dat is de geldigheidsduur van de vergunning. Er wordt dan dus één aanslag opgelegd tijdens de geldigheidsduur van de vergunning/ontheffing. Dit is slechts anders indien die geldigheidsduur kalenderjaaroverschrijdend is. In dat geval volgt er per kalenderjaar een aanslag.

De in de tarieventabel opgenomen tariefsoorten 2 (uitgezonderd kleine evenementen), 3 en 4 zijn gekoppeld aan gebruik van openbare grond waar een vergunning- of ontheffingsplicht aan vooraf gaat. Bij de tariefsoorten 1, 2 (kleine evenementen) en 5 kan dit het geval zijn, maar dat hoeft niet.

Door het opnemen van het derde lid, het tijdvak van een kwartaaljaar, behoeft in voorkomende gevallen niet te worden afgewacht met het bepalen van de aanslag tot het verstrijken van het belastingjaar. Denk hierbij aan het plaatsen van voorwerpen waarvoor geen vergunning nodig is, gedurende een afgebakende periode van het jaar. Bedacht moet worden dat per belastingtijdvak maar één aanslag kan worden opgelegd of kennisgeving kan worden gedaan.

De Hoge Raad oordeelde (HR 2 November 1994, nr 29595, BB 1994, blz. 819) dat indien de grootte van de belastingschuld eerst na afloop van het belastingtijdvak kan worden vastgesteld en de belastingplicht niet in de loop van het tijdvak eindigt, eerst na afloop van het tijdvak een (definitieve) aanslag kan worden opgelegd. Op grond van de verordening hief de gemeente Amsterdam precariorecht over een tijdvak gelijk aan het kalenderjaar. Aan een aannemer die van 12 februari tot en met 31 maart 1988 een stukje gemeentegrond had gebruikt voor de opslag werd in juli van dat jaar een aanslag die betrekking had op het belastingjaar 1988 voor die periode opgelegd, terwijl zijn belastingplicht doorliep. De Hoge Raad oordeelde dat in dat geval ingevolge het systeem van de artikelen 11 tot en met 15 van de AWR pas na afloop van het tijdvak een definitieve aanslag kan worden opgelegd, omdat de grootte van de belastingschuld pas na afloop van het tijdvak kan worden vastgesteld. Nu de aanslag binnen het heffingstijdvak was opgelegd, was aldus de Hoge Raad de aanslag terecht vernietigd.

Indien de door het college van burgemeester en wethouders vastgestelde regeling gemeentelijke belastingen daarin voorziet, kan eventueel een voorlopige aanslag worden opgelegd of van een voorlopig gevorderd bedrag worden kennisgegeven. Het is vaste jurisprudentie dat de belastingplichtige de omvang van zijn belastingschuld uit de verordening moet kennen. De regeling omtrent het belastingtijdvak is hiermee niet in strijd, nu deze niet toeziet op de omvang van de belastingschuld, maar op het tijdstip waarop die belastingschuld kan worden geformaliseerd.

Artikel 8 Wijze van heffing

Ingevolge artikel 233 van de Gemeentewet kunnen gemeentelijke belastingen worden geheven bij wege van aanslag, bij wege van voldoening op aangifte en op andere wijze. In deze verordening is gekozen voor de heffing bij wege van aanslag.

De mogelijkheid van een voorlopige aanslag of kennisgeving is bij de toelichting van artikel 7 reeds aangegeven. Deze voorlopige aanslagregeling hoort niet in de belastingverordening thuis (vergelijk artikel 13 en 14 Awr).

Artikel 9 Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang

Bij de heffing van precariobelasting is aansluiting gezocht bij de vergunningverlening voor de betreffende voorwerpen. De geldigheidsduur van de vergunning is bekend. Ingevolge artikel 6 worden de voorwerpen - behoudens tegenbewijs - geacht gedurende deze gehele periode onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond aanwezig te zijn. Een en ander betekent dat de belastingschuld in deze gevallen in beginsel vaststaat bij de aanvang van het belastingtijdvak (de periode waarvoor de vergunning geldt, dan wel het kalenderjaar). Daarom wordt in het eerste lid bepaald dat de belasting in deze gevallen is verschuldigd bij de aanvang van het tijdvak, tenzij de belastingplicht later aanvangt. Dit betekent dat bij de aanvang van het tijdvak of latere aanvang van de belastingplicht, aanslagen precariobelasting voor vergunninggevallen kunnen worden opgelegd.

Indien in de tarieventabel dag-, week- of maandtarieven zijn opgenomen kunnen deze tarieven worden toegepast al naar gelang de duur van het belastingtijdvak. Ingeval een jaartarief geldt, kan in combinatie met de regeling inzake de heffing naar tijdsgelang in het derde en vierde lid, de 'exacte' omvang van de belastingschuld worden vastgesteld. Indien al in de loop van het kalenderjaar (op grond van de vergunning) een definitieve aanslag wordt opgelegd, verdient het aanbeveling de beslissing op een verzoek om ontheffing in verband met het niet meer hebben van de voorwerpen uit te stellen tot na afloop van het kalenderjaar (en hiervan mededeling te doen aan belastingplichtige). Indien direct ontheffing wordt verleend en belastingplichtige op grond van *dezelfde* vergunning later in het jaar nog eens dezelfde voorwerpen heeft, is nog steeds sprake van hetzelfde belastingtijdvak en kan geen (tweede) primitieve aanslag meer worden opgelegd. Een andere mogelijkheid is wel ontheffing te verlenen en na te vorderen indien blijkt dat later in het kalenderjaar belastingplichtige de voorwerpen op basis van dezelfde vergunning opnieuw heeft (artikel 16, eerste lid, AWR). Uitstel van een beslissing op het ontheffingsverzoek is de beste optie. Indien sprake is van intrekking of beëindiging van de geldigheidsduur van de vergunning, zal het opnieuw hebben van voorwerpen plaatsvinden op basis van een nieuwe vergunning (of zonder vergunning) en daarmee ook een nieuw belastingtijdvak aanvangen. Indien geen vergunning is verleend voor het hebben van de voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond, staat de omvang van de belastingschuld pas vast aan het einde van de aaneengesloten periode gedurende welke de voorwerpen aanwezig zijn. Gelet op het arrest van de Hoge Raad van 2 november 1994, nr. 29595, Belastingblad 1994, blz. 819, BNB 1995/12 (Amsterdam), kan dan pas na afloop van het belastingtijdvak (de aaneengesloten periode) een aanslag worden opgelegd. In het tweede lid is dit geëxpliciteerd. In voorkomend geval kan een voorlopige aanslag worden opgelegd of van een voorlopig gevorderd bedrag worden kennisgegeven, mits de door het college vastgestelde uitvoeringsregeling gemeentelijke belastingen (zie artikel 12) daarin voorziet. Het derde en het vierde lid geven een regeling voor de heffing naar tijdsgelang voor de gevallen dat alleen jaartarieven in de tarieventabel zijn opgenomen. Het vijfde lid is facultatief en is uit doelmatigheidsoverwegingen opgenomen.

Voorbeeld

Een winkelier heeft uitstallingen op elke werkdag en niet op zon- en feestdagen. Op grond van artikel 7 is het belastingtijdvak het kalenderjaar. Voor de berekening van de precariobelasting wordt ervan uitgegaan dat de uitstalling gedurende de gehele vergunningperiode aanwezig is (artikel 6, vierde lid).

In onderdeel 8.1.9 is een dag-, week-, maand- en jaartarief voor uitstallingen opgenomen.

De precariobelasting is verschuldigd bij de aanvang van het kalenderjaar of als de belastingplicht een latere aanvang kent, bij de aanvang daarvan (artikel 9, eerste lid).

Indien de vergunning al op 1 januari bestond, ontstaat de belastingschuld op 1 januari. Het jaartarief is van toepassing. De aanslag kan na 1 januari worden opgelegd.

Als de belastingplicht op 1 augustus eindigt, bijvoorbeeld omdat belastingplichtige verhuist of omdat de vergunning wordt ingetrokken en geen voorwerpen meer worden gehouden, bestaat aanspraak op ontheffing voor vijftwaalfde maal het jaartarief (artikel 9, vierde lid).

Indien de vergunning op 1 maart inging en tienmaal het maandtarief voordeliger is dan het jaartarief, is het maandtarief (tienmaal) van toepassing (artikel 6, vierde lid). Indien de vergunning op 1 augustus inging, is het maandtarief van toepassing (vijfmaal het maandtarief). Dit zal voordeliger zijn dan het jaartarief.

N.B.

Als belastingplichtige achteraf aantoont dat de uitstalling niet het gehele jaar aanwezig was (tegenbewijsregeling van artikel 6, vierde lid), kan correctie van de al opgelegde aanslag plaatsvinden. Stel dat hij aantoont dat alleen op de openingsdagen van zijn winkel de uitstalling aanwezig was, dan zal dat 300 dagen in het jaar zijn. Aangezien er sprake is van een evenredige verdeling van dit aantal over het jaar, zal het jaartarief voordeliger zijn dan twaalfmaal het maandtarief (bij evenredige opbouw van het tarief, maakt het niet uit). Er bestaat dan geen aanleiding voor ontheffing/correctie.

Bij een kleiner aantal dagen, zal dit misschien wel nodig zijn. Er is dan sprake van een omstandigheid in de zin van artikel 242 van de Gemeentewet.

Artikel 10 Termijnen van betaling

De wettelijke regeling omtrent de betaaltermijnen is opgenomen in artikel 9 van de Invorderingswet 1990. Op grond van artikel 250 van de Gemeentewet kan hiervan in de belastingverordening worden afgeweken. In artikel 10 is afgeweken van de wettelijke betalingstermijn om doelmatigheidsredenen ten aanzien van de invordering. Er is voor gekozen dat betaald moet worden binnen twee maanden na dagtekening van het aanslagbiljet.

Artikel 12 Nadere regels door het college

Eerste lid

Op grond van artikel 231 van de Gemeentewet zijn bij de heffing en de invordering van gemeentelijke belastingen onder meer de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR) en de Invorderingswet 1990 van toepassing. De heffingsbevoegdheden komen toe aan de daartoe aangewezen heffingsambtenaar en de invorderingsbevoegdheden aan de daartoe aangewezen invorderingsambtenaar. De AWR en de Invorderingswet 1990 kennen ook bepalingen op grond waarvan de minister van Financiën de bevoegdheid wordt toegekend nadere regels te geven over bepaalde heffings- en invorderingsaangelegenheden. Voor de gemeentelijke belastingen komt die bevoegdheid op grond van artikel 231 toe aan het college.

Verder is het college als bestuursverantwoordelijke voor de heffings- en invorderingsambtenaar bevoegd om beleidsregels vast te stellen (artikel 4:81 Algemene wet bestuursrecht, hierna Awb). Op grond van artikel 160, eerste lid, onderdeel b, van de Gemeentewet is het college eveneens bevoegd beslissingen van de raad (lees: belastingverordeningen) uit te voeren. Met het oog hierop kan het college over uitvoeringsaangelegenheden regels stellen. Te denken valt hierbij aan het vaststellen van de modellen voor het formulier van de onderscheiden aangiftebiljetten.

Met de inwerkingtreding van de derde tranche Awb op 1 januari 1998 is een aantal bevoegdheden van de raad op belastinggebied overgegaan op het college. In verband hiermee is in de belastingverordening een bepaling opgenomen dat het college nadere regels kan geven met betrekking tot de heffing en invordering van de betreffende belasting. Op deze wijze is het voor de belastingplichtigen duidelijk dat er nog nadere regels kunnen gelden.

Tweede lid

De precarioverordening schept duidelijke kaders voor vrijstellingen in artikel 4 van deze verordening, maar laat interpretatieruimte over wat betreft onderdeel p van dit artikel. Op grond van onderdeel p kan het college bij een vermoeden van een zuiver charitatieve doelstelling op individueel niveau bepalen of hiervan sprake is en bij een positieve bevinding vrijstelling van de precariobelasting verlenen. Het is mogelijk dat zij, met het oog op de rechtsgelijkheid en de voorzienbaarheid, nadere regels wil stellen over de vereisten, aan de hand waarvan kan worden bepaald of sprake is van een zuiver charitatieve doelstelling. Daar biedt dit artikel de gelegenheid voor, maar stelt dit niet verplicht.

Artikel 13 Inwerkingtreding en citeertitel

In het eerste lid wordt de oude verordening ingetrokken, in het tweede lid wordt de inwerkingtreding geregeld, in het derde lid de datum van ingang van de heffing en in het vierde lid de citeertitel.

Het eerste lid regelt dat de oude verordening wordt ingetrokken met ingang van de datum van ingang van de heffing. De oude verordening blijft van toepassing op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan. Voor die belastbare feiten blijft heffing dus mogelijk op basis van de oude verordening, ook al is die verordening ingetrokken.

Ingevolge artikel 139 van de Gemeentewet moeten gemeenten de besluiten tot het vaststellen, wijzigen of intrekken van belastingverordeningen bekend maken. Het niet voldoen aan de bekendmakingsplicht kan leiden tot onverbindendheid van de belastingverordening (HR 31 maart 1993, nr. 28.034, BNB 1993/182, Belastingblad 1993, blz. 274; Hoge Raad 10 augustus 1998, nr. 33.632).

Algemeen

De overgang van de oude tarieventabel per belastingjaar 2011 naar de huidige tarieventabel zal gevolgen hebben voor de hoogte van de individuele aanslagen precario gericht aan de vaste ondernemers van de gemeente, zoals de winkeliers en horecauitbaters. Het college streeft naar een soepele overgang, waarbij een te hoge stijging van de te betalen belasting ten opzichte van het voorgaande jaar wil worden vermeden. Doordat de tarieventabel erg gewijzigd is in opzet, is het moeilijk te voorspellen in hoeverre en welke ondernemers op gunstige of ongunstige wijze worden getroffen in de hoogte van hun belastingplicht. Er is steekproefsgewijs gecontroleerd, waarbij de grootste "gebruikers" van gemeentegrond zijn getoetst, doch dit biedt geen garantie voor de overige ondernemers.

Daarom geeft de gemeenteraad eenmalig toestemming om, in individuele gevallen waarin de hoogte van de totale aanslag precario beduidend hoger is in 2012 dan in 2011, in 2012 een overgang te maken van het oude naar het nieuwe tarief. Met een beduidend hoger tarief wordt bedoeld een aanslag die meer dan 20% hoger is dan het voorgaande jaar, met een minimum stijgingsbedrag van €120 op jaarbasis. Het college geeft hier nadere invulling aan.

Hoewel de gemeenteraad streeft naar een gelijke totale opbrengst ten opzichte van belastingjaar 2011, kan het nieuwe beleid tot een afwijkende opbrengst leiden door de nieuwe opbouw van de tarieven. Dit kan tot correcties op de tarieven leiden per belastingjaar 2013.

Keuze voor het meest gunstige tarief

Er zijn tarieven per dag, per maand en per jaar. Het tarief per jaar resp. per maand geldt ook voor een gedeelte van dat jaar resp. maand. Bij de keuze tussen het dag-, maandtarief en/of jaartarief wordt gekozen voor het voor de belastingplichtige meest gunstige tarief.

Let wel, deze beleidsregel (het meest gunstige tarief) geldt niet in het geval er twee verschillende soorten tariefsoorten mogelijk zijn (bijv. bouwmaterialen en evenementen), in welk geval het hoogste tarief geldt. Dit zal naar verwachting echter niet voorkomen.

Definities

Motorrijtuigen ingevolge de Wet op de motorrijtuigenbelasting 1994

Motorrijtuig: een voertuig dat is bestemd om (...) uitsluitend of mede door een mechanische kracht, op of aan het voertuig aanwezig, met uitzondering van een bromfiets in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel e, van de Wegenverkeerswet 1994.

Artikel 5:6 APV 2009: Kampeermiddel en e.a.

Het is verboden een voertuig dat voor recreatie of anderszins **voor andere dan verkeersdoelein den wordt gebruikt** langer dan op drie achtereenvolgende dagen te plaatsen of te hebben (...).

Voertuigen in de ruime zin des woords

Hieronder vallen (niet limitatief): wagens, aanhangwagens, boten, boottrailers, handwagens, carriers, containers, caravans en kampeerwagens (campers) uitgezonderd motorrijtuigen in de zin van de Wet op de motorrijtuigenbelasting 1994, tractoren (bestemd voor het te water laten van vaartuigen vanaf boottrailers of andersoortige aanhangwagens).